

**ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
НА
ДОГОВОРЕН ФОНД
„ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ”
за 2023 година**

СЪДЪРЖАНИЕ

	стр.
1. Доклад за дейността на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимаум“ за 2023 година	3
2. Доклад на независим одитор	21
3. Отчет за финансовото състояние на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимаум“ към 31.12.2023 година	24
4. Отчет за всеобхватния доход на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимаум“ за периода 01.01.2023-31.12.2023 година	25
5. Отчет за паричните потоци на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимаум“ за периода 01.01.2023-31.12.2023 година	26
6. Отчет за промените в собствения капитал на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимаум“ за периода 01.01.2023-31.12.2023 година	27
7. Пояснителни бележки към Годишния финансов отчет на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимаум“ за 2023 година	28

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА ДОГОВОРЕН ФОНД „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ“ за 2023 година

Настоящият Доклад за дейността е изготвен в съответствие с разпоредбите на чл. 39 от Закона за счетоводство и Международните стандарти за финансови отчети. Финансовият отчет е одитиран от Маргарита Тошкина РО 0260. Във връзка с приключване на финансовата 2023 год. предоставяме на вниманието Ви информация за финансовото и икономическо състояние на договорния фонд към 31.12.2023 год. Финансовият отчет беше изготвен към 31.12.2023 г. Договорният фонд приключва 2023 година с печалба в размер на 46 хил. лв.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

„Юг Маркет Оптимум“ е договорен фонд по смисъла на Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на другите предприятия за колективно инвестиране (ЗКИСАДПКИ). Фондът не е юридическо лице и представлява обособено имущество с цел колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи на парични средства, набрани чрез публично предлагане на дялове, което се осъществява на принципа на разпределение на риска. Съществуването на договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ не се ограничава със срок.

Регистрация и лицензиране на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

С Решение No 187 – ДФ/12.02.2008 г. Комисията за финансов надзор издаде разрешение на Управляващо дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД, гр. Пловдив да организира и управлява дейността на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“. Публичното предлагане на дялове фонда започна на 10.06.2008 година. На 11 юни 2008 година нетната стойност на активите достига 506 хил. лева и започна определянето на цена на обратно изкупуване на дялове на Фонда. Дяловете на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ не са регистрирани и не могат да се търгуват на “Българска фондова борса” АД.

Капитал

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ няма регистриран основен капитал. Фондът емптира дялове по емисионна стойност и по този начин формира капитала си, който не изисква регистрация. Броят на дялове в обръщение е променлива величина, зависеща от броя на издадените и обратно изкупените дялове.

Управление

Договорният фонд не е юридическо лице и не притежава правосубектност, нито управителни органи. Договорният фонд е обособено имущество и се смята за учреден с вписването му в регистъра по чл.30, ал. 1 от Закона за Комисията за финансов надзор. За договорния фонд се прилага раздел XV „Дружество“ от Закона за задълженията и договорите, с изключение на чл.359, ал. 2 и 3, чл.360, 362, 363, букви „в“ и „г“ и чл.364, доколкото в закон или Правилата на договорния фонд не е предвидено друго. Дейността на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се организира и управлява от Управляващо дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД.

Данни за лицето, организиращо и управляващо Договорния фонд

Наименование	УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД
Седящине и адрес на управление	гр. Пловдив, ул. „Коло Фичето“ № 7-а
Телефон	(032) 625 401
Електронен адрес	fundmanagement@ugmarket.com
ЕИК	160021594
Номер и дата на издадения от КФН лиценз за извършване на дейност като управляващо дружество	№8 – УД/16.01.2006 г.
Размер на основния капитал	250 000 лева

Към 31.12.2023 г. Съветът на директорите на УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД е в състав: Валентина Тончева – председател на СД и изпълнителен директор, Красимира Панчева – заместник-председател на СД и Марияна Пенчева – член на СД.

Валентина Тончева участва в управлението на инвестиционен посредник „Юг Маркет“ ЕАД като прокурист на дружеството. Членовете на Съвета на директорите нямат участия като неограничено отговорни съдружници и не притежават повече от 25 на сто от капитала на други дружества.

УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД се представява само заедно от изпълнителния директор и прокуриста на дружеството. Прокурист на управляваното дружество е Теодора Якимова-Дренска. Теодора Якимова-Дренска участва в управлението на „Юг Маркет“ ЕАД като член на Съвета на директорите и изпълнителен директор. В «ЕВРО Тръст Консулт» ЕООД е 100% собственик на капитала и във фондация «Черноморско-Средиземноморска Медицинска Академия» - като член на УС. През 2023 г. става изпълнителен директор и член на СД на „Актив Пропъртис“ АДСИЦ и управител на „Рест енд флай“ ЕООД.

Красимира Панчева е член на СД на Юг Маркет ЕАД.

Инвестиционни цели

Основната цел на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ е осигуряването на средно и дългосрочен ръст на стойността на инвестициите на притежателите на дялове чрез реализиране на максималния възможен доход при посмание на висок риск и осигуряване на ликвидност на инвестициите на притежателите на дялове. Ръстът се осигурява чрез инвестиране във високодоходни активи, а управлението на риска – посредством техники за диверсифициране и взаимно съчетаване на активите.

Профила на типичния инвеститор

Основната група инвеститори, към които е насочена дейността на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ са инвеститори с нисък средните за страната доходи, с добра инвестиционна култура и със висока рискова поносимост. Това са инвеститори, които биха искали да участват на пазара на рискови активи, но не биха приели риска да правят

самостоятелен подбор в кои активи да инвестират. Чрез договорния фонд им се предлага възможност за управление на инвестиционния им риск, при запазване на възможността за реализиране на по-високи доходи.

Инвестиционният продукт на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ е предпазнен за лица (граждани, фирми, институции), които:

- са готови да инвестират парични средства в средносрочен и дългосрочен план;
- са готови да поемат висок инвестиционен риск, с цел реализиране на по-висок доход;
- желаят да имат сигурна и бърза ликвидност, без това да нарушава постигнатия доход от инвестицията;
- искат да диверсифицират риска на собствения си портфейл;
- искат парите им да се управляват от професионалисти на финансовите пазари.

Инвестиционна стратегия и политика

Инвестиционната стратегия на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ предвижда реализирането основно на капиталови печалби от ценни книжа и в по-малка степен на приходи от дивиденди/доходи от дялови ценни книжа, както и текущи доходи от дългови ценни книжа и други финансови инструменти. За постигане на инвестиционните цели се прилага стратегия за активно управление на портфейла от ценни книжа и парични средства.

РАЗВИТИЕ И РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДФ „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ“ ПРЕЗ 2023 ГОДИНА

Структура на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

През 2023 година набраните средства от продажба на дялове на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ бяха инвестирани в съответствие с Правилата и Проспекта на Фонда и при спазване на изисквания и ограничения, залегнали в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на другите предприятия за колективно инвестиране и подзаконовите актове по прилагането му. През изминалата 2023 г. активите на Фонда се увеличиха с 47 хил. лева (5.69%) и към 31.12.2023 г. са в размер на 873 хил. лева. През цялата 2023 (особено след промяната в рисковия профил на фонда в средата на годината) година усилията ни бяха насочени към стратегическа алокация на активите на фонда, в унисон с глобалните тенденции на пазара и частта от икономическия цикъл, в който се намираме в момента. Целта ни при управлението на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ през 2023 г беше генериране на възвръщаемост при умерено ниво на риск през първата половина на годината и при високо ниво на риск през втората половина на годината, както и възползване от силното представяне на българският фондов пазар през годината. Поради тази причина се наблюдава и сериозна реструктуриране на портфейла на Фонда през второто полугодие. Делът на капиталовите ценни книжа бе увеличен за сметка на намаляване на дела на паричните средства и депозитите в портфейла на фонда с цел осигуряването на по-висока доходност и възползване от растящите цени на българският капиталов пазар.

Структура на инвестициите в портфейла на ДФ „Юг Маркет Оптимаум“ в началото и края на отчетния период в стойностно изражение и като процент от общата стойност на активите на фонда е представена в следващата таблица.

Структура на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимаум“

(зала лева)

АКТИВИ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.		Изменение	
	стойност	%	стойност	%	стойност	%
Парични средства	17	1.97%	200	24.21%	-183	-91.50%
Депозити	0	0.00%	71	8.60%	-71	100.00%
Капиталови ценни книжа	655	75.08%	359	43.46%	296	82.45%
Дългови ценни книжа	128	14.61%	126	15.25%	2	1.59%
Дялове на КИС	50	5.69%	47	5.69%	3	6.38%
Други предприятия за колективно инвестиране	22	2.57%	22	2.66%	0	0.00%
Вземания	1	0.08%	1	0.12%	0	0.00%
Общо активи	873	100.00%	826	100.00%	47	5.69%

Графично структурата на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимаум“ към 31.12.2023 година е представена на следващата графика.

Към 31.12.2023 г. активите на Договорния фонд са деноминирани в лева и евро. Поради действащият фиксиран валутен курс на лева спрямо еврото, валутният риск е избягнат напълно. Валутната структура на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимаум“ за текущата и предходната година е представена в следващата таблица:

Валутна структура на активите

(хил. лв)

АКТИВИ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.		изменение	
	стойност	%	стойност	%	стойност	%
Активи деноминирани в лева	856	98.14%	808	97.82%	-48	5.94%
Активи деноминирани в евро	16	1.86%	18	2.18%	-2	11.11%
Общо	872	100.00%	826	100.00%	46	5.57%

ОТРАСЛОВА СТРУКТУРА на портфейла

Отрасъ	Относителен дял в портфейла
Инвестиционни дружества и договорни фондове	18.87%
Инвестиционни дружества за недвижими имоти	11.04%
Холдинги	19.57%
Строителство и инфраструктура	7.02%
Индустриални стоки и материали	3.50%
Потребителски услуги	10.00%
Преработваща промишленост	3.10%
Транспорт	2.52%
Финансови и застрахователни дейности	13.74%
Бизнес услуги	1.40%
ДЦК	9.25%

Структура на текущите задължения на ДФ „Юг Маркет Оптимаум“

Към 31.12.2023 г. задълженията на Фонда се формират от начислените и неизплатени такса за управление към управляващото дружество, такса по договор за депозитарни услуги и задължения към инвестиционния посредник за комисионни по сключени сделки.

ТЕКУЩИ ПАСИВИ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.		изменение	
	стойност	%	стойност	%	стойност	%
Задължения към Управляващото дружество	1	50.00%	1	50.00%	0	0.00%
Задължение към Банка депозитар	1	50.00%	1	50.00%	0	0.00%
Задължение към ИП	1	50.00%	0	0.00%	1	100.00%
Общо текущи задължения	3	100.00%	2	100.00%	1	50.00%

Собствен капитал на ДФ „Юг Маркет Оптимаум“

През 2023 година собственият капитал на ДФ „Юг Маркет Оптимаум“ се увеличава с 5.58% спрямо края на предходната година и към 31.12.2023 г. е в размер на 870 хил. лв.

(хил. лева)

СОБСТВЕН КАПИТАЛ	стойност		изменение	
	31.12.2023	31.12.2022	стойност	%
Емитирани дялове	542	542	0	0.00%
Резерви от емисион на дялове	62	62	0	0.00%
Неразпределена печалба	220	233	-13	-5.58%
Текущ финансов резултат	46	-13	59	445.26%
Общо	870	824	46	5.58%

През 2023-та година няма емитирани и изкупени обратно дялове. Към 31.12.2023 г. дяловете в обращение са 541 622 броя.

Друг елемент на собствения капитал са резервите, които се формират от премията и отбавите при емитиране и обратно изкупуване на дялове от фонда. През 31.12.2023 г. няма генериран резерв от емитиране и обратно изкупуване на дялове, като - от началото на публичното предлагане те са в размер на 62 хил. лева. Детайлна справка за движението на капитала на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ през 2023 година е представена в следващата таблица.

Движение на капитала на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

(хил. лева)

ПОКАЗАТЕЛИ	Дялове в обращение	Резерви	Финансов резултат	Общо
Баланс към 01.01.2023 г.	542	62	220	824
Емитирани дялове по номинал				
Обратно изкупени дялове по номинал				
Дялове в обращение	542			
Финансов резултат за текущия период			46	46
Премии при емитиране и обратно изкупуване				
Отбави при емитиране и обратно изкупуване				
Резерв от емитиране и обратно изкупуване				
Баланс към 31.12.2023 г.	542	62	266	870

Финансов резултат за 2023 година

През отчетния период постигнатият финансов резултат е печалба в размер на 46 хил. лева. Общият размер на реализираните през 2023 година приходи от ДФ „Юг Маркет Оптимум“ е 568 хил. лв. Спрямо предходната година приходите на фонда нарастват със 57 хил. лв. (11.15%). Подробна информация за размера на реализираните приходи по видове е представена в следващата таблица:

Приходи на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

(хил. лева)

ПРИХОДИ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.		изменение	
	стойност	%	стойност	%	стойност	%
Приходи от лихви	3	0.53%	4	0.78%	-1	-25.00%
В т.ч. лихви по облигации	3	0.53%	3	0.59%	0	0.00%
Лихви по депозити и ДСК	0	0.00%	1	0.20%	-1	100.00%
Приходи от дивиденди	2	0.35%	0	0.00%	2	100.00%
Приходи от операции с фин. активи	5	0.88%	21	4.11%	-16	-76.19%
Приходи от переоценка на фин. активи	557	98.06%	486	95.11%	71	14.61%
Други приходи	1	0.18%	0	0.00%	1	100.00%
общо приходи	568	100.00%	511	100.00%	57	11.15%

През 2023 година общите разходи на фонда възлизат на 522 хил. лв. Спрямо предходния отчетен период разходите намаляват с 3 хил. лв., или с 0,57%. Подробна информация за разходите на фонда по видове за текущия и предходния период е представена в следващата таблица:

Разходи, свързани с дейността на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

(хил. лева)

РАЗХОДИ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.		изменение	
	стойност	%	стойност	%	стойност	%
Разход за външни услуги	24	4.60%	23	4.38%	1	4.35%
В т.ч. такса за управление	17	3.26%	16	3.05%	1	6.25%
възнаграждение Банки депозитар	7	1.34%	7	1.33%	0	0.00%
Разход от переоценка на финансови активи	495	94.83%	500	95.24%	-5	-1.00%
Други финансови разход	3	0.57%	2	0.38%	1	50.00%
Общо разход	522	100.00%	525	100.00%	-3	-0.57%

Промени в цената на един дял

Номиналната стойност на един дял на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ е 1,00 лв. Броят дялове на фонда се променя в резултат на тяхната продажба или обратно изкупуване. Нетната стойност на активите на един дял е равна на нетната стойност на активите на договорния фонд, изчислена съгласно Правилата за оценка на активите на фонда, разделена на брой на дяловете в обръщение към момента на това определяне.

Резултатите от управлението на активите на фонда през последните три години могат бъдат синтезирани в следната таблица:

ПОКАЗАТЕЛИ	31.12.2020 г.	31.12.2022 г.	31.12.2023 г.
Нетна стойност на управляваните активи	712 120 лв	825 634 лв	870 208 лв
Нетна стойност на активите на един дял	1.5427 лв	1.5207 лв	1.6067 лв

Към 31.12.2023 г. постигнатата от ДФ „Юг Маркет Оптимум“ доходност от началото на годината е положителна и е в размер на 5,66%, при стандартно отклонение /измерител на риска/ от 5,68%. Анонализираната доходност от началото на публичното предлагане (10.06.2008 г.) е 3,09% на годишна база.

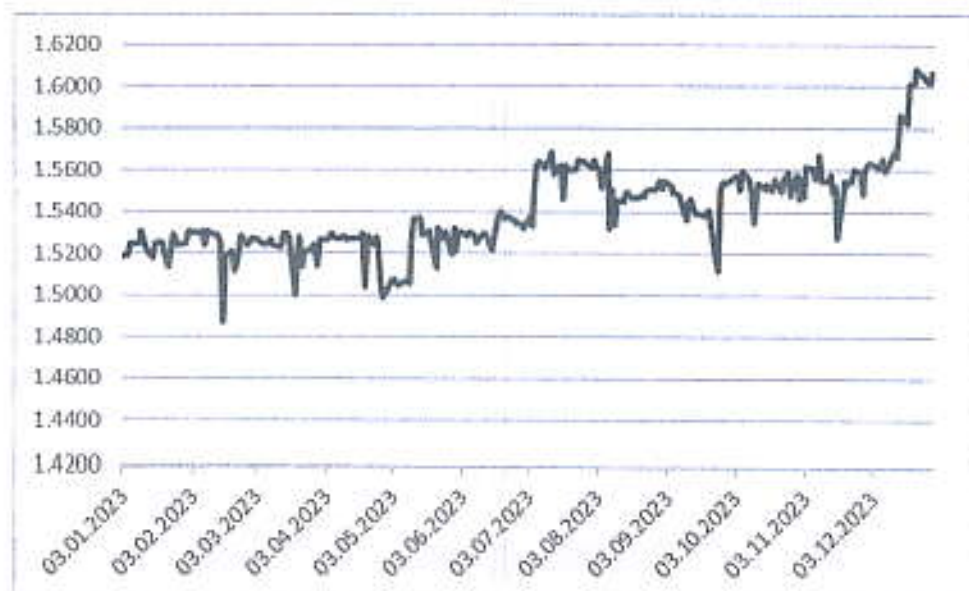
ПОКАЗАТЕЛИ	2023	2022
Доходност за последните 12 месеца	5.66%	-1.41%
Доходност от началото на публичното предлагане	3.09%	2.92%
Стандартно отклонение	5.68%	5.15%
Коефициент на рентабилност на собствения капитал	0.05	-0.02
Ефективност на приходите от дейността	0.92	1.03
Коефициент на обща ликвидност	368.49	411.79
Коефициент на абсолютна ликвидност	7.27	135.06
Коефициент на финансова автономност	367.49	410.79
Коефициент на задлъжнялост	0.00	0

Считаме, че структурата на портфейла към момента е оптимална за договорен фонд с подобен размер на управляваните активи и инвестиращ в България, както и с оглед пазарната конюнктура.

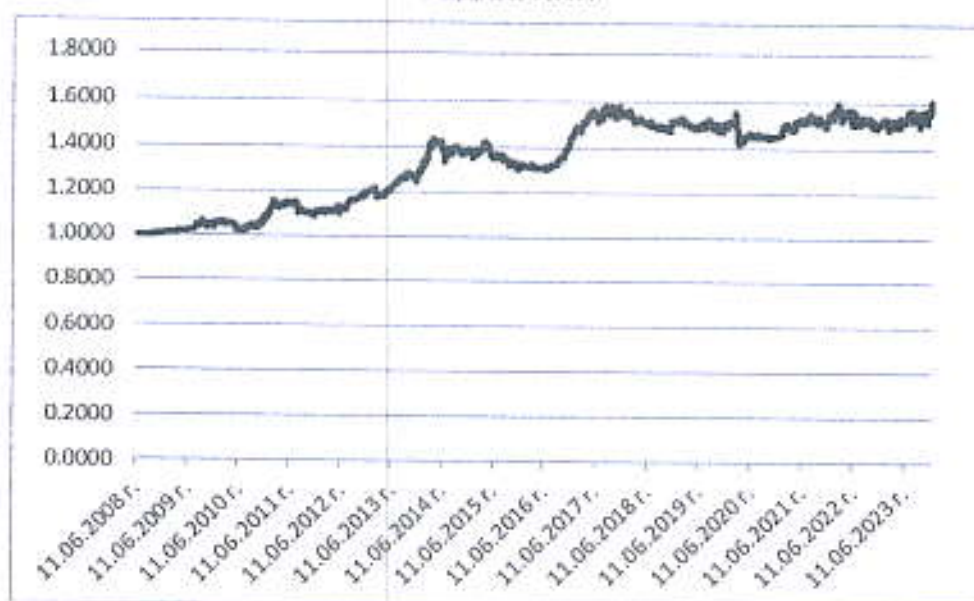
ФИНАНСОВИ ПОКАЗАТЕЛИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА ДОГОВОРНИЯ ФОНД

Хронологично, измененията /в т.ч. и за отчетния период/ в нетната стойност на активите на един дял могат да бъдат проследени от следващите графики.

НЕТНА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ЕДИН ДЯЛ ПРЕЗ 2023 Г.

НЕТНА СТОЙНОСТ НА АКТИВИТЕ НА ЕДИН ДЯЛ ОТ НАЧАЛОТО НА ПУБЛИЧНОТО ПРЕДАВАНЕ

ПРЕДВИЖДАНО РАЗВИТИЕ НА ДФ „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ“

Основна цел на УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД при управлението на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ е да осигури нарастване на стойността на инвестициите чрез реализиране на капиталова и дивидентна доходност при поемане на висок риск. Активното управление на портфейла на фонда продължава да бъде в основата на стратегията за постигане на висока доходност, тъй като предполага значителна гъвкавост при селектирането на финансови инструменти. Последното обаче зависи в голяма степен и от активността на останалите пазарни участници, а това е сериозен проблем за българския пазар през последните години. В условията на драстично понижена ликвидност дори и най-перспективните и/или устойчиви на икономически шокове компании, могат да се окажат неподходящи активи за инвестиции на договорния фонд.

При управлението на активите на договорния фонд през 2024 г. ще бъдат подбрани активи с параметри, които в максимална степен отговарят на дългосрочната инвестиционна цел на фонда – осигуряването на ръст на стойността на инвестициите на притежателите на дялове чрез реализиране на максималния възможен доход, при поемане на висок риск и осигуряване на ликвидност на инвестициите на притежателите на дялове. Основният критерий, по който ще бъдат подбрани активите е - те да имат потенциал за растеж по-висок от този на икономиката като цяло. Ще се подбират и акции на дружества, които са водещи в своя бранш, имат нарастващ пазарен дял, управлявани са професионално и в интерес на всички акционери и чиято приходи и печалби нарастват значително и/или се очаква ръстът да се възобнови по-бързо от средния за икономиката.

През 2024 година ръководството на УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД ще насочи усилията си към привличане на нови институционални и индивидуални инвеститори.

ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПРОГРАМАТА ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕЖДУНАРОДНО ПРИЗНАТИТЕ СТАНДАРТИ ЗА ДОБРО КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД, разглежда корпоративното управление като съвкупност от взаимоотношения между ръководството на Управляващото дружество, притежателите на дялове от ДФ „Юг Маркет Оптимум“ и трети заинтересовани страни – надзорни органи, потенциални инвеститори и други. Корпоративното управление предоставя рамката, в която се определят целите на договорния фонд, средствата за постигането им и се следят резултатите. Доброто корпоративно управление дава отражение върху репутацията и успеха на договорния фонд в дългосрочен план, дава стимул на Управляващото дружество да преследва цели, които са в интерес на инвеститорите в дялове на фонда, както и улеснява ефикасния надзор. Доброто корпоративно управление гарантира правата на всички притежатели на дялове от договорния фонд и равнопоставеното им третиране, осигурява възможност за ефикасен надзор върху управлението на дейността на фонда, както от страна на държавните регулаторни органи, така и от страна на инвеститорите, пълна прозрачност в дейността на фонда, своевременно и точно разкриване на информация относно финансовото му състояние, резултатите от дейността му, управлението му и всички др. аспекти, които представляват интерес за заинтересуваните лица.

При осъществяване на дейността си по организиране и управление на дейността на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ през 2023 година ръководството и служителите на УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД се ръководиха от основните приоритетни цели, залегнали в Правилата за добро корпоративно управление, а именно:

- гарантиране правата на всички притежатели на дялове от ДФ „Юг Маркет Оптимум“ чрез стриктно спазване на нормативната уредба, Правилата и Проспекта за публично предлагане на дялове на фонда и обезпечаване на равнопоставеното им третиране;
- осигуряване на своевременно и точно разкриване на информация, свързана с дейността на договорния фонд. Своевременното и точно разкриване на информацията, свързана с дейността на Фонда е от ключово значение за вземането на решения от страна на инвеститорите, особено като се има предвид факта, че нетната стойност на активите се изменя всеки работен ден, което води и до изменение на емисионната стойност и цената на обратно изкупуване на дяловете, а следователно и на доходността на един дял. Тези обстоятелства пораждат необходимостта от ежедневна и възможно най-подробна информираност на съществуващите и потенциалните притежатели на дялове, относно стойността на тяхната инвестиция. Управляващото дружество предоставя в срок и пълен обем информация за дейността на Фонда, съгласно действащото законодателство. Инвеститорите и притежатели на дялове от ДФ „Юг Маркет Оптимум“ могат да намерят информация за Фонда чрез интернет страниците на Управляващото Дружество, Българската Асоциация на Управляващите Дружества и Investor.bg.
- ефективно управление и контрол на дейността на ДФ „Юг Маркет Оптимум“

ИНФОРМАЦИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С УСТОЙЧИВИТЕ ИНВЕСТИЦИИ

Към настоящият момент УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД не отчита неблагоприятните въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост при управление на Договорен фонд Юг Маркет Оптимум. Причините за неотчитане на неблагоприятните въздействия на инвестиционните решения върху факторите на устойчивост към настоящия момент са следните:

- Липсват надеждни и общодостъпни способи за оповестяване в сравним формат на информация от публичните компании относно наличието или липса на данни от екологично, социални и управленско естество (environment, social and corporate) – ESG данни, които биха дали възможност за събиране на обективни сведения за устойчивите фактори или тяхната липса в дейността на компанията.
- Липсва достатъчност на данните. Екологичните, социални и управленски критерии за устойчивост не могат да бъдат оценени адекватно по отношение на даден финансов актив или продукт. Например социалния критерий е трудно да бъде оценен, доколкото повечето приети индекси не гарантират равенството между половете или използването на детски труд.
- Законодателството по отношение на дейността на управляващото дружество регламентира стриктен контрол на разходите при спазване принципа на действие в най-добър интерес при управление на колективните инвестиционни схеми и предоставянето на допълнителни услуги. На този етап разходите, необходими за административно, техническо и софтуерно обезпечаване отчитането на ESG факторите при вземане на инвестиционни решения и управлението на съпътстващите ги рискове биха надвишавали многократно потенциалните ползи и са нецелесъобразни с оглед мащаба на дейността на УД.

УД „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД изразява принципната си подкрепа относно необходимостта от отчитане неблагоприятното въздействие на инвестиционните решения върху факторите за устойчивост. Настоящото решение ще бъде преразгледано и съответно ревизирано при промяна на посочените по-горе обстоятелства.

ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО НА „ЮГ МАРКЕТ ФОНД МЕНИДЖМЪНТ“ ЕАД, УПРАВЯВАЩО ДЕЙНОСТТА НА ДФ „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ“ ПО ОТНОШЕНИЕ НА РИСКА

Политиката за управление на риска на Договорния фонд има за цел ежедневното следене на рисковите фактори, оказващи влияние върху активите на Фонда и ограничаване на възможните негативни ефекти върху неговата дейност.

Основните рискове, които Управляващо дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД установява, оценява, управлява и контролира при управление дейността на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ са: пазарен риск, кредитен риск, оперативен риск, ликвиден риск и риск от концентрация.

При прилагане на методите за измерване на риска се вземат предвид вътрешни и външни показатели като: нормативно установени, както и вътрешно приети лимити; пазарни цени и характеристики на финансовите инструменти; дял на притежавани активи от съответен вид; дата на падеж, чиста цена, размер и честота на купонните плащания на дълговите финансови инструменти; валутни курсове; размер на активите и пасивите на

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

КНС по срочност и видове; финансови отчети на компаниите емитенти на съответните финансови инструменти и др.

➤ **Пазарен риск**

Пазарният риск е рискът от загуба, който може да възникне за Договорния фонд, в резултат на движение в пазарната стойност на позициите в портфейла, дължащо се на изменения в пазарните променливи, като лихвени проценти, обменни курсове на чуждестранни валути, цени на акциите или кредитоспособността на даден емитент. Неговите компоненти са лихвен, валутен и ценови риск. Управляващото дружество прилага дългосрочна и краткосрочна стратегия при управлението на всеки един от трите компонента на пазарния риск.

Пазарният риск се следи ежедневно. Цели се постигането на максимална диверсификация на портфейла за защита от неблагоприятни движения на цените на финансовите пазари.

Валутният риск, като компонент на пазарния риск, възниква при инвестиране във финансови инструменти, деноминирани в чужда валута. Към 31.12.2023 г. портфейлът на Фонда не е изложен на неблагоприятни последици от промяна на валутните курсове, тъй като всички активи са деноминирани в лева и евро.

Лихвеният риск, като компонент на пазарния риск, представлява рискът от загуби, дължащи се на колебания в бъдещите парични потоци или справедливата стойност на финансовите инструменти в резултат на промени в пазарните лихвени проценти. За измерване на лихвения риск се използва методът на модифицираната дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книга към изменението на нивото на лихвените проценти. Дългосрочната стратегия изочва определяне на целеви стойности на дюрацията, а краткосрочната – ежедневно изчисляване. Основен източник на лихвен риск са дълговите ценни книжа и лихвочувствителните пасиви. Дюрацията се изчислява за всяка една ценна книга поотделно. Според метода използван за идентифициране и измерване на лихвения риск, при повишение на лихвените нива със 100 базисни точки, може да се очаква спад в активите на фонда с 0,09%, което отразява всички позиции в дългови ценни книжа.

Ценовият риск, като елемент на пазарния риск, представлява рискът от спад в стойността на даден финансов инструмент, дължащ се на фактори различни от тези, възникващи от лихвен или валутен риск.

Ценовият риск се управлява основно чрез създаването и поддържането на диверсифициран портфейл от инструменти. По този начин до голяма степен се намалява влиянието на специфичния риск на финансовите инструменти. Съгласно Правилата за управление на риска, ценовият риск се измерва като се анализират получените резултати чрез един от приложените за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

- Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
- β -коефициента към индексите на съответните пазари;
- При невъзможност за прилагане на предходните два метода, Управляващото дружество използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

В следващата таблица е представена общата стойност на финансовите активи, подложени на ценови риск.

(ХИЛ. ЛВ.)

АКТИВИ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	стойност	% от активите	стойност	% от активите
Акции	655	75.08%	359	43.43%
Облигации	49	5.56%	53	6.51%
Дялове на колективни инвестиционни схеми	50	5.69%	47	5.70%
ДЦК	79	9.05%	73	8.84%
Други предприятия за колективно инвестиране	22	2.57%	22	2.66%
Общо:	855	97.95%	554	67.14%

Съгласно Правилата за оценка и управление на риска на ДФ „Юг Маркет Оптимаум“ са определени и се спазват рисковни ограничения във връзка с пазарния риск. Лимитите се определят като максимално допустима загуба от даден финансов инструмент като процент от активите на Фонда.

Одобрените от съвета на директорите лимити за максимално допустимата загуба от даден финансов актив към 31.12.2023 г. са както следва:

- За акции и други дялови ценни книжа - до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички разпределени дивиденди и други доходи от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За облигации и други дялови ценни книжа - до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички лихвени и главнични плащания, разпределени от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За дялове/акции/ на други КИС и на други предприятия за колективно инвестиране, които отговарят на условията на чл.4, ал.1 от ЗДКИСАКПИ- до 1.5% от стойността на активите на фонда.
- За други, допустими съгласно чл.38, ал.1 от ЗДКИСАКПИ ценни книжа и инструменти на наричания пазар - до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички разпределени дивиденди и други доходи от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За борсово търгувани деривативни финансови инструменти- до 1% от стойността на активите на фонда.

Максимално допустимата загуба на портфейла на Фонда се измерва по метода „стойност под риск“. При нейното изчисляване в Правилата за управление на риска са заложените следните количествени и качествени ограничения:

1. „Стойността под риск“ за Фонда не може да бъде по-голяма от 20% от нетните му активи;

2. Калкулацията на „стойността под риск“ трябва да бъде извършена в съответствие със следните изисквания:

- а) едностранен доверителен интервал от 99%;
- б) едномесечен период на задържане (20 работни дни);
- в) ефективен период на наблюдение на историческите данни (риск факторите доходности) от минимум една година (250 работни дни), освен ако не е по-похождано да се ползва по кратък период, аргументиран със значително покачване на ценовата волатилност на пазара;
- г) минимум ежедневно изчисление.

3. Договорният фонд може да използва едностранен доверителен интервал и период на задържане различни от посочените, ако отговарят на следните условия:

- а) едностранният доверителен интервал да не е по-малък от 95%;
- б) Периода на задържане да не надвишава 20 дена.

Концепцията за “Стойност под риск” (Value-at-Risk, съкратено VaR) е съвременен подход за управление на риска, който целта да предостави на инвеститори и мениджъри числов израз на риска, който да е лесен за тълкуване. VaR може да се дефинира като очакваната максимална загуба за определен времеви хоризонт при дадена степен на доверителност. При изчисляването на VaR се определят стойностите на времеви хоризонт и степента на доверителност.

Времевият хоризонт е времето за оценяване на риска. Стойността под риск за ДФ „Юг Маркет Оптимизъм“ се изчислява и следва на седмична и на дневна база. Вероятност инвеститорът трябва да има предвид, че хоризонтът на VaR е времето, през което мениджърите в Управляваното дружество ще трябва да вземат инвестиционни решения и да ги реализират, за да защитят портфейла.

Степента на доверителност определя честотата, при която VaR ще бъде достигната. Колкото по-висока е степента на доверителност, толкова по-уверено може да се твърди, че загубите ще бъдат в рамките на VaR.

Стойностите, изчислени по параметричния модел, са представени в следващата таблица:

VaR - стойност под риск в ценово изражение		
95% / 1	97.5% / 1	99% / 1
-0.0189 лв.	-0.0225 лв.	-0.0267 лв.

Общият риск на портфейла на ДФ „Юг Маркет Оптимизъм“ се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете, измерена чрез стандартното отклонение. Изчислява се на месечна база за период от една година назад от датата на настоящия отчет.

Към 31.12.2023 г. общият риск на портфейла на Фонда, измерен чрез стандартно отклонение е 5.68 %. Общата рискова експозиция изчислена по метода Стойност под

риск е 33 хил. лв., което е равно на 3.49% и е под максимално допустимите 20% от нетната стойност на активите.

➤ **Кредитен риск и риск на насрещната страна**

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книга при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с емитентите на ценни книжа, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност. Разглеждат се три основни вида кредитен риск: контрагентен, сепълмент и инвестиционен кредитен риск.

Контрагентен риск - рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки;

Сепълмент риск е рискът, възникващ от възможността Договорният фонд да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сепълмент, след като е изпълнил задълженията по дадени сделки към този контрагент. Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на управлявания портфейл. Не се включват сделките сключени при условие на сепълмент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм;

Инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книга поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежеспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Анализът на инвестиционния кредитен риск се извършва индивидуално за всеки отделен случай като се вземат предвид конкретните пазарни обстоятелства и анализ на финансови отчети на всеки емитент поотделно, капиталовата му структура, управление и репутация.

Управлението на кредитния риск е обвързано и с приетите лимити за концентрация, които регламентират максималните нива на концентрация по групи финансови инструменти и групи от емитенти. По този начин се осигурява и диверсификация на кредитния риск.

Кредитната експозиция към 31.12.2023 г. е формирана от общата балансова стойност на разплащателните и депозитни сметки в банки, както и вземанията по анхви, анхиденти и продажби на финансови инструменти и инвестиции в дългови ценни книжа:

КРЕДИТНА ЕКСПОЗИЦИЯ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	стойност	% от активите	стойност	% от активите
Разплащателна сметка	17	1.97%	200	24.23%
Депозити	0	0.00%	71	8.59%
Вземания	1	0.08%	1	0.05%
Инвестиции в дългови ценни книжа	49	5.56%	53	6.51%
ДПК	79	9.05%	73	8.83%
Общо:	146	16.66%	398	48.21%

Свободните парични средства на Фонда се инвестират само в банки с утвърдена репутация като се спазват заложените лимити за диверсификация.

➤ **Оперативен риск**

Оперативният риск представлява възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск. Управляващото дружество управлява операционните рискове, на които е изложен Фондът в две насоки: вътрешни и външни рискове. Оценката на оперативния риск се извършва съгласно матрицата заложена в Правилата за управление на риска. Съгласно нея рискът може да бъде оценен като нисък, среден или висок.

Вътрешните оперативни рискове са свързани с организацията на работата на Управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда. Те се състоят без да се ограничават до рискове, свързани с персонала и технологичен риск.

Направените наблюдения и анализ на действията и резултатите на персонала, зает с управление на активите на ДФ "Юг Маркет Оптимум" показват, че той е добре обучен, мотивиран и изпълнява съвестно и надеждно задълженията си. Съществуват ясно дефинирани вътрешни правила и процедури относно правата и задълженията на служителите и надеждна и отворена степен на комуникация между отделните звена.

Анализът на технологичния риск показва адекватност на провежданите операции, прецизност на методите на обработка на данните и високо качество на използваните данни.

Проведените наблюдения от Отдела за анализ и управление на риска, свързани с вътрешния операционен риск определят степента на риск, свързана с дейността на Фонда като ниска.

Външните оперативни рискове са свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да оказват влияние върху дейността на Управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда. Състоят се от риск на обкръжаващата среда, риск от физическо вменителство и др.

Напрегнатата външнополитическа ситуация и епидемичната обстановка в страната повишават нивото на външния риск.

Проведения задълбочен анализ на всички аспекти на външния операционен риск, на който е подложена дейността на Договорния фонд, показва средна степен на външен риск.

➤ **Ликвиден риск**

Ликвидният риск представлява рискът в определен момент Фондът да не може да посрещне задълженията си по обратно изкупуване на дялове. За управление на този риск се прилагат Правилата за поддържане и управление на минималните ликвидни средства и за управление на ликвидния риск на Фонда, които регламентират принципите, методите и нивата на отговорност.

Договорният фонд е длъжен да инвестира избраните парични средства в ликвидни прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи, както и да поддържа такава структура на активите и пасивите, която да му позволява да изпълнява

във всеки момент задълженията си по обратното изкупуване на дяловете.

Измерването на ликвидния риск се базира на ликвидния Gap (liquidity gap) анализ, с допускането, че активите и пасивите, както и генерираните от тях парични потоци наделяват на надеждната им дата. Предмет на ликвиден Gap анализ са всички активи и пасиви, както и генерираните от тях парични потоци.

При изготвяне на анализа се взимат предвид основни принципи, заложили при управлението на ликвидните средства:

- Запазване в максимална степен на сигурността на притежателите на дялове на Фонда и ликвидността на тяхната инвестиция;
- Спазване на изискванията за ликвидността, заложили в съответните вътрешни и нормативни документи;
- Предотвратяване на ликвидни кризи, вследствие на подадени поръчки за обратно изкупуване на дялове на Договорния фонд.

Основният принцип за управление на ликвидността на Фонда се съдържа в поддържането на балансовите позиции на Договорния фонд по размери, структура и съотношения, които:

- Дават възможност във всеки един момент Договорният фонд да посрещне задълженията си на разумна цена и при минимален риск;
- Дават възможност да се избягва приобързана продажба на доходноосни акции на цени, които не отговарят на инвестиционните цели на Фонда;
- Осигуряват спазването на структурата на активите, заложили в Правилата и Проспекта на Договорния фонд.

Спазването на тези принципи осигурява наличието във всеки един момент на свободни пари за посрещане на текущите задължения по обратно изкупуване на дялове, както и предотвратява възможността от възникване на ликвидна криза.

➤ **Риск от концентрация**

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

Основен метод за предпазване от риска от концентрация е постигането на максимална диверсификация на портфейла, спазване на законовите ограничения и добро управление на активите на Фонда. Управляващото дружество контролира всички рискови ограничения заложили в Раздел VIII от Правилата за управление на риска.

Общата стойност на експозициите в самостоятелен емитент, които са в диапазона от 5% до 10% и група над 5% от стойността на активите на Фонда по групи финансови активи е представена в следната таблица:

АКТИВИ	31.12.2023 г.		31.12.2021 г.	
	стойност	% от активите	стойност	стойност
Акции	295	33.78%	117	14.14%
Колективни инвестиционни схеми	50	5.69%	47	5.70%
Общо:	345	39.47%	164	19.84%

Всички пазарни позиции на Фонда и рисковете, свързани с тях се следят на дневна база. Изготвят се и ежемесечни отчети от Отдела за управление на риска, които се представят за разглеждане от съвета на директорите. Месечните отчети следят съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен Фонда и одобрения рисков профил, съответствието с въведената му система за ограничаване на риска и адекватността и ефективността на процеса за управление на риска.

СЪБИТИЯ, КОИТО СА НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА, КЪМ КОЯТО Е СЪСТАВЕН ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Ръководството на предприятието декларира, че за периода след датата, към която е съставен финансовият отчет до датата на изготвянето му, не са настъпили важни и/или значителни за дейността на предприятието събития, неоповестяването на които би повлияло за вярното и честно представяне на финансовите отчети.

ДЕЙСТВИЯ В ОБЛАСТТА НА НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКАТА И РАЗВОЙНАТА ДЕЙНОСТ

Естеството на дейността на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ не предполага развиване на научноизследователска и развойна дейност.

НАЛИЧИЕ НА КЛОНОВЕ

Няма регистрирани клонове.

ДОГОВОРИ ПО ЧЛ.240Б ОТ ТЪРГОВСКИЯ ЗАКОН, СКЛЮЧЕНИ ПРЕЗ ГОДИНАТА

През 2023 г. няма сключени договори по чл. 240б от Търговския закон.

ОТГОВОРНОСТИ НА РЪКОВОДСТВОТО

Според българското законодателство, ръководството следва да изготвя финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и точна представа за финансовото състояние към края на годината, финансовото представяне и причините потоци на договорния фонд.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватни счетоводни политики при изготвяне на годишния финансов отчет към 31.12.2023 год. и е направило разумни и предпазливи преценки, предположения и приблизителни оценки.

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

Ръководството също потвърждава, че се е придържало към действащите счетоводни стандарти, като финансовия отчет е изготвен на принципа на действащото предприятие.

Ръководството носи отговорност за правилното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното придобиване на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягване и разкриване на евентуални злоупотреби и други нередности.

През отчетната 2023 год. са изпълнявани всички изисквания, заделяни в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и други предприятия за колективно инвестиране, Наредба №44 на Комисията за финансов надзор за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляваните дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и аниата, управлявани алтернативни инвестиционни фондове, Правилата на договорни фонд, както и заделяните в Програмата за добро корпоративно управление стандарти.

През изтеклата 2023 год. не е допуснато да бъдат нарушени правата на притежателите на дялове от договорния фонд. Своевременно е предоставяна информация в Комисията за финансов надзор и на сайта на Управляващо дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД, даваща възможност на всеки притежател на дялове да се запознае със състоянието на договорния фонд. Годишният отчет за 2023 година беше предоставен в срок и в необходимата пълнота.

Пловдив, 15.02.2024 г.

ВАЛЕНТИНА ТОДОРОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТЕОДОРА ЯКИМОВА-ДРЕНСКА
ПРОКУРИСТ

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До дялопритежателите на

ДОГОВОРЕН ФОНД „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ“

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на ДОГОВОРЕН ФОНД „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ“ („Договорен фонд“), съдържащ отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г. и отчета за всеобхватния доход, отчета за промените в собствения капитал и отчета за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и пояснителните приложения към финансовия отчет, съдържащи обобщенооповестяване на съществени счетоводни политики.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Договорен фонд към 31 декември 2023 г. и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“. Ние сме независими от Договорен фонд в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степеня, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него“ по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискванията по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касат проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕСИ за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Договорен фонд да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да оказат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- ✓ идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва

тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- ✓ получаваме разбиране за вътрешния контрол, имаме отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Договорен фонд.
- ✓ оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- ✓ достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Договорен фонд да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Договорен фонд да преустанови функционирането си като действащо предприятие.
- ✓ оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Мargarита Георгиева Тошклина
Регистриран одитор № 0260
Пазарджик, бул. "България" № 62

Дата: 29.02.2024 година

Договорен фонд Юг Маркет Оптимум

ОТЧЕТ ЗА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

към 31.12.2023 година

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Бележки	31.12.2023	31.12.2022
АКТИВИ			
Текущи активи			
Парични средства	1	17	271
Текущи финансови инструменти	2	855	554
Вземания	3	1	1
Общо текущи активи		873	826
ОБЩО АКТИВИ		873	826
СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ			
Собствен капитал			
Капитал, неизписващ регистрации	4	542	542
Резерви от емисия на дялове		62	62
Неразпределени печалби/Непокрити загуби		220	233
Печалби/загуби от текущия период		46	(13)
Общо собствен капитал		870	824
Текущи пасиви			
Текущи задължения	5	3	2
Общо пасиви		3	2
ОБЩО СОБСТВЕН КАПИТАЛ И ПАСИВИ		873	826

Финансовият отчет е одобрен за използване с решение на Съвета на директорите от 28.02.2024 г.
Пояснителните бележки от стр. 29 до стр. 50 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 13.02.2024 г.

Валентина Тончева
Изпълнителен директор

Теофора Якимова-Дренска
Прокурист

Марияна Пенчева
Гл. счетоводител

Съгласно одиторски доклад от 29.02.2024 г.
Маргарита Тошкина
Регистриран одитор

Договорен фонд Юг Маркет Оптимум

ОТЧЕТ ЗА ВСЕОБХВАТНИЯ ДОХОД

за периода 01.01.2023 – 31.12.2023 година

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Бележки	31.12.2023	31.12.2022
Финансови приходи	5		
Приходи от операции с финансови инструменти		562	507
Приходи от дивиденди		2	-
Приходи от лихви		3	4
Други приходи		1	-
Общо финансови приходи		568	511
Финансови разходи			
Разходи от операции с финансови инструменти	6	(498)	(501)
Общо финансови разходи		(498)	(501)
Нетен резултат от финансови операции		70	9
Оперативни разходи			
Разходи за външни услуги	7	(24)	(23)
Общо оперативни разходи		(24)	(23)
Общо разходи		(522)	(524)
Печалба/загуба преди данъци		46	(13)
Печалба/загуба за периода		46	(13)
Друг всеобхватен доход		-	-
Общ всеобхватен доход/загуба за периода		46	(13)

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 28.02.2024 г.

Пояснителните бележки от стр. 29 до стр. 50 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 13.02.2024 г.

Валентина Тошклина
Изпълнителен директор

Гертора Якимова-Дренска
Прокурист

Мартина Петчева
Гл. счетоводител

СЪГЛАСНО ОДИТОРСКИ ДОКЛАД ОТ 29.02.2024 Г.
МАРТИНА ТОШКЛИНА
РЕГИСТРИРАН ОДИТОР

Договорен фонд Юг Маркет Оптимум

ОТЧЕТ ЗА ПАРИЧНИТЕ ПОТОЦИ

за периода 01.01.2023 – 31.12.2023 година

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	<u>31.12.2023</u>	<u>31.12.2022</u>
Парични потоци от основна дейност		
Емитиране на дялове	-	125
Обратно изкупуване на дялове	-	-
Нетни парични потоци от основна дейност	-	125
Парични потоци от инвестиционна дейност		
Постъпления от продажба на финансови активи	55	60
Плащания по покупка на финансови активи	(286)	(244)
Постъпления от мивхи, комисионни и други подобни	-	3
Плащания, свързани с депозитарни услуги и управление	(25)	(23)
Получени дивиденди	2	-
Нетни парични потоци от инвестиционна дейност	(254)	(204)
Нетно изменение на паричните средства и паричните еквиваленти	(254)	(79)
Парични средства и парични еквиваленти на 01 януари	271	350
Парични средства и парични еквиваленти на 31 декември	17	271

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 28.02.2024 г.
Пояснителните бележки от стр. 29 до стр. 50 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 13.02.2024 г.

ВАЛЕНТИНА ТОНЧЕВА
 ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

ТЕОДОРА ЯКИМОВА-ДРЕНСКА
 ПРОКУРИСТ

МАРИЯНА ПЕИЧЕВА
 ГЛ. СЧЕТОВОДИТЕЛ

СЪГЛАСНО ОДИТОРСКИ ДОКАЗАД ОТ 29.02.2024 Г.
МАРГАРИТА ТОШКИНА
 РЕГИСТРИРАН ОДИТОР

Договорен фонд Юг Маркет Оптимум

**ОТЧЕТ ЗА ПРОМЕНИТЕ В
СОБСТВЕНИЯ КАПИТАЛ**

за периода 01.01.2023 - 31.12.2023 година

(Всички суми са в хиляди лева, освен ако не е упоменато друго)

	Основен капитал	Резерви от емитиране на дялове	Неразпреде- лена печалба	Общо собствен капитал
Салдо на 01 януари 2022 година	462	17	233	712
Промени в капитала 2022 година, в т.ч.	80	45	(13)	112
емитиране на дялове	80	45	-	125
обратно изкупуване на дялове	-	-	-	-
Финансов резултат за годината	-	-	(13)	(13)
Салдо на 31 декември 2022 година	542	62	220	824
Промени в капитала 2023 година, в т.ч.	-	-	46	46
емитиране на дялове	-	-	-	-
обратно изкупуване на дялове	-	-	-	-
Общо всеобхватен доход за годината	-	-	46	46
Салдо към 31 декември 2023 година	542	62	266	870

Финансовият отчет е одобрен за издаване с решение на Съвета на директорите от 28.02.2024 г.
Пояснителните бележки от стр. 29 до стр. 50 са неразделна част от финансовия отчет.

Дата на съставяне: 13.02.2024 г.

Валентина Тончева
Изпълнителен директор

Геоорба Якимова-Дренска
Прокурист

Мартина Пенчева
Гл. счетоводител

Съгласно одиторски доклад от 29.02.2024 г.
Маргарита Тошклина
Регистриран одитор

Маргарита
Тошклина
Регистриран одитор

ПОЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

към Годишен финансов отчет на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ за 2023 година

1. ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ („Фондът“, ДФ) е организиран и управляван от управляващо дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД, гр. Пловдив. Фондът има издадено разрешение № 61-ДФ от Комисията за финансов надзор от 25 март 2008 г. с предмет на дейност „колективно инвестиране в ценни книжа и други ликвидни финансови активи на парични средства, набрани чрез публично предлагане на дялове, което се осъществява на принципа на разпределение на риска“.

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ не е самостоятелно юридическо лице и не притежава правосубектност, нито управителни органи. Дейността на ДФ се управлява от Изпълнителния директор и Прокурора на управляваното дружество „Юг Маркет Фонд Мениджмънт“ ЕАД.

Фондът представлява имущество, обособено с цел колективно инвестиране в прехвърляеми ценни книжа или други ликвидни финансови активи, на парични средства, набрани чрез публично предлагане, и действа на принципа на разпределение на риска. Всички активи, които са придобити за Фонда, са обща собственост на инвеститорите в него лица. Печалбите и загубите на Договорния фонд се поемат от инвеститорите, съобразено на техния дял в имуществото на Фонда.

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ емитира дялове, които дават право на съответна част от имуществото на Фонда, включително при ликвидация, право на обратно изкупуване, както и други права, предвидени в Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и другите предприятия за колективно инвестиране (ЗКИСАПКИ) и в Правилата на Фонда.

Договорният фонд няма регистриран първоначален капитал. Публичното предлагане на дялове на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ започва на 10 юни 2008 година. На 11 юни 2008 година нетната стойност на активите достига 506 849.34 лева и започва определянето на цена на обратно изкупуване на дялове на Фонда.

Банка депозитар на фонда е Алианц Банк България АД.

В края на 2023 година договорният фонд е емитирал 541 622 дяла.

2. ОСНОВНИ СЧЕТОВОДНИ ПРИНЦИПИ И МЕТОДИ, ПРИЛОЖЕНИ ПРИ ИЗГОТВЯНЕТО НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ НА ДОГОВОРЕН ФОНД „ЮГ МАРКЕТ ОПТИМУМ“ ЗА 2023 ГОДИНА. СЧЕТОВОДНА ПОЛИТИКА.

БАЗА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ГОДИШНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

Индивидуалният финансов отчет е изготвен в съответствие със Закона за счетоводството и всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), които се състоят от стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за

разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2023 г., и които са приети от Комисията на Европейския съюз. МСФО, приети от ЕС, е общоприетото наименование на рамката с общо предназначение-счетоводна база, еквивалентна на рамката, въведена с дефиницията съгласно § 1, т. 8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството под наименованието „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

За текущата финансова година дружеството е приело/а всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата/нейната дейност.

За първи път през 2023 година се прилагат и някои други изменения и разяснения, но те нямат влияние върху финансовия отчет на Дружеството. Дружеството не е приело стандарти, разяснения или изменения, които са публикувани, но все още не са влезли в сила.

Нови стандарти и изменени стандарти, които влизат в сила от 01.01.2023 или по-късна дата

Промените в МСС/МСФО, които влизат в сила от 01.01.2023 г. и които предприятията трябва да отразят във финансовия си отчет за 2023 г., са следните:

• Изменения на 3 стандарта:

- МСС 1 Представяне на финансови отчети;
- МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки;
- МСС 12 Данъци върху дохода.

• Нов стандарт – МСФО 17 Застрахователни договори, заменящ МСФО 4 Застрахователни договори.

Всички те са приети за приложение в ЕС.

Изменение на МСС 1 Представяне на финансови отчети – Оповестяване на счетоводната политика

Внесените промени в МСС 1 относно оповестяването на информация за счетоводната политика са следните:

- 1) Заменя се изискването предприятието да оповестява информация за своята съществена счетоводна политика вместо информация за значимата счетоводна политика (пар. 10, буква „а“; пар. 114, буква „в“, (ii).
- 2) Добавени са няколко параграфи (пар. 117А–117Д), с които се пояснява начинът на прилагане на принципа за същественост при вземане на решения за оповестяваната информация за счетоводната политика.
- 3) Премахнати са няколко параграфи (118–121), заменени от новите параграфи (117А–117Д).

4) В пар. 7 на МСС 1 е дефинираните термини е добавено определение за „счетоводни политики“, както е дефинирано в пар. 5 на МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки.

МСС 8 Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки – Дефиниция за счетоводни приблизителни оценки

1) Определението за „промяна в счетоводна приблизителна оценка“ в пар. 5 на МСС 8 е премахнато и се заменя с определението за „счетоводни приблизителни оценки“. Според новото определение „счетоводни приблизителни оценки“ са паричните суми във финансовите отчети, чието оценка е с елемент на несигурност. Несигурност в оценяването – бележка 6 под линия – дефиницията е в Концептуалната рамка. Тези приблизителни оценки се правят, ако се изискват от някой стандарт.

2) Променен е пар. 32, като е премахнат предишния текст, свързан с несигурностите, и е включен нов текст, с който се пояснява, че предприятията изготвят счетоводни приблизителни оценки, ако счетоводната политика изисква статите във финансовите отчети да се оценяват по начин, който включва несигурност при оценяването, т.е. да бъдат оценявани по парични суми, които не могат да бъдат наблюдавани пряко, а вместо това трябва да бъдат приблизително оценени.

3) Пояснява се също така връзката между счетоводната политика и счетоводните приблизителни оценки, като се уточнява, че предприятието изготвя счетоводна приблизителна оценка, за да постигне целта, посочена в счетоводната политика. Изготвянето на счетоводни приблизителни оценки включва използването на преценки или предположения, основани на най-актуалната, надеждна информация.

4) Примерите за счетоводни приблизителни оценки в пар. 32 са прецизирани и е добавена препратка към приложимите МСС/МСФО. В резултат на това:

- не само справедливата стойност на финансови активи и пасиви, както се посочваще в предишния текст, но и на други активи и пасиви е пример за счетоводна приблизителна оценка (пар. 32, буква „в“);
 - разходите за амортизация на актив от имоти, машини и съоръжения са счетоводна приблизителна оценка (вместо „ползен живот или очакван модел на потребление на бъдещите икономически ползи от амортизируемите активи“ в предишния текст). Тук бяха лонгите вземания, а сега – коректив за очаквани загуби
- Справедлива стойност на активи и пасиви е коректното използване на термина справедлива стойност

5) Пояснява се, че изготвянето на счетоводна приблизителна оценка включва избор и използването едновременно на (пар. 32А, нов):

- методи за оценяване (measurement techniques); и
- входящи данни за оценяване.

От своя страна методите за оценяване включват:

- методи за приблизителна оценка (estimation techniques), например методи, използвани за оценяване на коректив за загуби за очаквани кредитни загуби според МСФО 9 Финансови инструменти; и
- методи за остойностяване (valuation techniques), например методи, използвани за оценяване на справедливата стойност на актив или пасив според МСФО 13 Оценяване по справедлива стойност.

Изменение на МСС 12 Данъци върху дохода – Отсрочени данъци, свързани с активи и пасиви, произтичащи от единична операция

- Публикувано е от СМСС на 07.05.2021 г.
- Прието е за приложение в ЕС съгласно Регламент (ЕС) № 2022/1392 от 11 август 2022 г. (Официален вестник, бр. L 211 от 12.8.2022 г.).
- С изменението по същество се изисква предприятията да признават отсрочени данъчни активи и пасиви от сделки и операции, които при първоначалното признаване пораждат еднакви по стойност облагаеми и приспадания се (намаляеми) временни разлики.

Счетоводна политика

Счетоводната политика на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ е разработена съгласно изискванията на текущото счетоводно законодателство и Международните стандарти за финансови отчети („МСФО“). Целта на счетоводната политика е да създаде сигурност относно финансовите отчети, които да представят вярно и достоверно финансовото състояние на Фонда.

Отчетите са изготвени в български лева, което е функционална валута на договорния фонд.

Счетоводството на Фонда се осъществява при спазване на следните основни принципи:

- **текущо начисляване** – приходите и разходите се начисляват в момента на тяхното възникване, а не когато се получават парни или парични еквиваленти, свързани с тях, като по този начин операциите се отразяват във финансовите отчети за периода, за който се отнасят;
- **действащо предприятие** – преценява се способността на Договорния фонд да продължи нормално своята дейност в предвидимото бъдеще; Фондът няма намерение да ликвидира или намали значително своята дейност; не са налице събития и условия, които биха могли да се отразят съществено върху дейността му;
- **предпазливост** – отчитане на всички предполагаеми рискове и възможни загуби, с оглед отразяване на по-точен финансов резултат;
- **съпоставимост между приходи и разходи** – разходите, извършени по определена сделка или операция, се отразяват в периода, в който се получават изходите от сделката; приходите се признават в периода, в който са отчетени разходите за тяхното получаване;
- **предимство на съдържанието пред формата** – отчетите трябва да отразяват икономическата същност на събитията и операциите, а не тяхната правна форма;
- **запазване на счетоводната политика от предходни периоди** – с цел постигане на съпоставимост на финансовите отчети през отделните периоди;
- **последователност** – представянето и класификацията на статите във финансовите отчети трябва да се запазва през отделните периоди, освен ако не е настъпила значителна промяна в характера на дейността на Фонда и промяната би довела до по-достоверно представяне на финансовото му състояние или в случай че промяната във финансовите отчети е наложена от нормативен акт;

- **същественост** – всички съществени статии и суми се представят отделно във финансовите отчети; несъществените суми с подобен характер се обединяват и не се посочват като отделна статия в отчета;
- **компенсиране** – компенсиране между активи и пасиви, и приходи и разходи не се извършва, освен когато това се изисква или е разрешено от друг Международен счетоводен стандарт. Компенсиране между приходи и разходи се допуска и в случаите, когато това би отразило по-точно същността на операцията или събитието.

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимаум“ осъществява счетоводната си отчетност въз основа на принципа за документална обоснованост, като спазва изискванията за съставянето на документите съгласно действащото законодателство.

ОТЧИТАНЕ НА СДЕЛКИ С ЦЕННИ КНИЖА

Операции по покупко-продажба на ценни книжа

Отчитането на сделките с ценни книжа се извършва съгласно изискванията на Международен счетоводен стандарт 32 и Международен стандарт за финансово отчитане 9.

Първоначалното заприходване на ценните книжа в Отчета за финансовото състояние на дружеството се извършва по тяхната цена на закупуване/справедливата стойност на придобиване/. Разходите по сделките с ЦК се отчитат по отделна разходна сметка.

Ценните книжа се разпределят в няколко групи, в зависимост от инвестиционните цели на дружеството:

- Капиталови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- Финансови активи, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата;
- Дългови инструменти, оценявани по справедлива стойност през друг всеобхватен доход;
- Дългови инструменти, оценявани по амортизирана стойност.

Възприетият бизнес модел за дейността на Договорен фонд Юг Маркет Оптимаум е държане на финансови активи с цел продажби. Извършването на активни покупки и продажби на финансови активи е с цел да се реализират промените в справедливата им стойност. Това произлиза от характера на колективната инвестиционна схема, чиято намерение е инвестиране на вноски от инвеститори с цел умерена печалба.

В резултат на това, съгласно приетия бизнесмодел за управление, всички финансови активи на колективната инвестиционна схема се определят като оценявани по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Договорният фонд е възприел метода на отчитане на сделките с ценни книжа на датата на сепармента. При този метод ценните книжа се записват (отписват) от Отчета за финансовото състояние на Фонда на датата на прехвърляне на собствеността върху тях.

Отписването на ценните книжа от Отчета за финансовото състояние на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ става по тяхната отчетна стойност на датата на съставянето. Разликата между отчетна стойност и продажната им цена се отразява като финансов приход или разход от операции с ценни книжа. Разходите по продажбите на ценните книжа се отчитат по отделна разходна сметка.

Последващо оценяване на ценни книжа

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ извършва ежедневна преоценка на ценните книжа в портфейла си.

Преоценката на ценните книжа, държани за търгуване, се извършва винаги по тяхната пазарна цена, когато имат такава, определена съгласно Правилата за оценка на портфейла и Проспекта на Фонда. В случаите, когато пазарна цена не може да бъде определена, преоценката на ценните книжа се извършва по експертно определена справедлива стойност с методи, определени от Правилата за оценка на портфейла и за определяне на нетната стойност на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“.

Обезценка

Целта на изискванията за обезценка е да бъдат признати очакваните кредитни загуби за целия срок на всички финансови инструменти, чийто кредитен риск се е увеличил значително след първоначалното признаване — независимо дали са оценени индивидуално или колективно — като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

Дружеството не прилага изискванията за обезценка, съгласно пар. 5.5.1 на МСФО 9 Финансови инструменти, тъй като всички финансови активи се отчитат по справедлива стойност през печалбата и загубата.

Изискванията за обезценка се прилагат към вземанията и/или задълженията на дружеството.

Дружеството може да приеме, че кредитният риск на даден финансов инструмент не се е увеличил значително след първоначалното признаване, ако бъде установено, че финансовият инструмент е с нисък кредитен риск към отчетната дата.

Към всяка отчетна дата дружеството оценява дали кредитният риск на финансов инструмент се е увеличил след първоначалното признаване. При оценката си предприятието отчита промяната в риска от настъпване на неизпълнение през очаквания срок на финансовия инструмент, а не промяната в размера на очакваните кредитни загуби. За да направи тази оценка, предприятието сравнява риска от настъпване на неизпълнение по финансовия инструмент към отчетната дата и към датата на първоначалното признаване и взема предвид разумната и аргументирана информация, достъпна без извършване на извъншни разходи или усилия, които удостоверява значително увеличение на кредитния риск след първоначалното признаване.

Предприятието прилага изискванията за обезценка за признаването и оценяването на коректив за загуби.

Ако към съответната отчетна дата кредитният риск на финансов инструмент не се е увеличил значително след първоначалното признаване, предприятието оценява коректив Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“.

за загуби за този финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца, като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

Ако към съответната отчетната дата кредитният риск на финансов инструмент се е увеличил значително, предприятието оценява коректив за загуби за този финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

Корективът за загуби се признава в друг всеобхватен доход и не намалява балансовата стойност на финансов актив в отчета за финансовото състояние. Към всяка отчетна дата предприятието оценява коректив за загуби за финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за целия срок на инструмента, ако кредитният риск на този финансов инструмент се е увеличил значително след първоначалното признаване.

Дружеството признава в печалбата или загубата — като печалба или загуба от обезценка, размера на очакваните кредитни загуби (или обратно възстановяване), необходим с оглед корективът за загуби да бъде приравнен към отчетната дата на сумата, която трябва да бъде призната в съответствие с настоящия стандарт.

Операции с чуждестранна валута

Сделките, деноминирани в чуждестранна валута, се записват при първоначалното им признаване в съответната валута на сделката като към нея се прилага обменният курс на Българска народна банка между отчетната и чуждестранната валута, валиден за съответната дата.

Фондът извършва ежедневна преоценка на всичките си активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута. Преоценката се извършва по централния курс за съответната валута на Българска народна банка. Възникващите курсови разлики се отчитат като финансови приходи и разходи.

Пари и парични еквиваленти

Паричните средства в левове на Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ се отчитат по тяхната номинална стойност.

Парични средства в чуждестранна валута – няма.

Емитиране и обратно изкупуване на дялове

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ ежедневно емитира дялове по емисионна стойност, която се формира от нетната стойност на активите му на един дял.

Договорният фонд обявява ежедневно цена на обратно изкупуване, която е равна на емисионната стойност, обявена за деня, намалена с разходите за обратно изкупуване в размер на 1%.

Емитираните дялове на Договорният фонд се отчитат по тяхната номинална стойност – 1 лев. Разликата между нетната стойност на активите на един дял /емисионната цена/ и номиналната стойност на един дял се отчита като премия от емисии. В зависимост дали Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

Фондът емитира дяловете си под номинал или над номинал, разликата до номиналната стойност се посочва съответно като положителна премия или отбив при емитиране на дялове.

Договорният фонд „Юг Маркет Оптимум“ има задължението да изкупува обратно своите дялове от инвеститорите си при поискване от тяхна страна.

Текущи активи и пасиви

Текущите активи и пасиви са тези, които ДФ „Юг Маркет Оптимум“ очаква да реализира в рамките на 12 месеца от датата на отчета за финансовото състояние. Вземанията и задълженията на Фонда са посочени по договорната им стойност.

Вземанията на Фонда от операции с ценни книжа се записват по цена, определена в Правилата за оценка на активите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“.

Ако към съответна отчетната дата кредитният риск на финансов инструмент не се е увеличил значително след първоначалното признаване, предприятието оценява коректив за загуби за този финансов инструмент в размер, равен на очакваните кредитни загуби за 12 месеца, като се взема предвид цялата разумна и аргументирана информация, включително и за бъдещи периоди.

Признаване на приходи

Фондът начислява и признава приходите си съгласно изискванията и критериите на Международен стандарт за финансово отчитане 9. Всички приходи се оценяват по справедлива стойност на полученото или подлежащо на получаване плащане или възмездяване.

Приходите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се формират от:

- **приходи от операции с ценни книжа** – признават се на датата на уреждане/дата на сепармента/ при продажбата на ценни книжа и се формират от разликата между отчетната стойност на книжата и тяхната продажна стойност;
- **приходи от дивиденди** – признават се когато правото на предприятието да получи плащане на дивидент е установено, размерът на дивидента може да бъде надеждно оценен и има вероятност предприятието да получи икономически ползи, свързани с дивидента;
- **приходи от лихви по дългови финансови инструменти** - начисляват се и се признават ежедневно в Отчета за всеобхватния доход на Фонда;
- **приходи от преоценка** - натрупаната положителна преоценка на ценните книжа, намира отражение в Отчета за всеобхватния доход на Фонда като финансов приход от преоценка на финансови инструменти;
- **приходи от операции, деноминирани в чуждестранна валута** - признават се текущо при извършване на сделките и реализиране на курсовите разлики от тях;
- **приходите от преоценки на активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута**, се признават към момента на извършване на преоценката и се отчитат като положителна разлика в справедливите стойности;

- **приходи от обезценка** - като приход от обезценка в размер на обратното възстановяване с оглед корективът за загуби да бъде приравнен към отчетната дата на сумата, която трябва да бъде призната в съответствие с настоящия стандарт.

ПРИЗНАВАНЕ НА РАЗХОДИ

Фондът начислява и признава разходите си съгласно изискванията и критериите на Международен стандарт за финансово отчитане 9.

Разходите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се формират от:

- **разходи от операции с ценни книжа** – признават се на датата на уреждане/дата на сегамента/ при продажбата на ценни книжа и се формират от разликата между отчетната стойност на книгата и тяхната проважна стойност;
- **разходи по операции с ценни книжа** – тук се отразяват всички направени разходи по придобиване и продажба на финансови активи;
- **разходи от преоценка** - патруианата отрицателна преоценка на ценните книжа, намира отражение в Отчета за всеобхватния доход на Фонда като финансов разход;
- **разходи от преоценки на активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута**, се признават към момента на извършване на преоценката, като отрицателна разлика в справедливите стойности;
- **разходи от операции, деноминирани в чуждестранна валута** - признават се текущо при извършване на сделките и реализиране на курсовите разлики от тях;
- **разходи от обезценка** – тук се отразява размера на очакваните кредитни загуби, необходим с оглед корективът за загуби да бъде приравнен към отчетната дата на сумата, която трябва да бъде призната в съответствие с настоящия стандарт.

ПРИЗНАВАНЕ НА ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ

Оперативните разходи на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се формират от възнагражденията на Управляващото дружество и Банката депозитар, които се начисляват ежедневно в размер, определен в Правилата на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ и договора с Банката депозитар.

1. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА

Към 31.12.2023 г. паричните средства на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ са в размер на 271 хил. лева.

Парични средства	31.12.2023	31.12.2022
1. Разплащателни сметки	17	200
2. Денозити	-	71
Общо	17	271

Паричните средства в размер на 17 хил. лева са по разплащателната сметка на договорния фонд и представляват 1,97% от активите на Фонда.

Всички парични средства на Фонда са в български лева.

2. ТЕКУЩИ ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Финансовите инструменти в портфейла договорния фонд към 31 декември 2023 година се състоят от борсово търгуеми акции, дялове на колективни инвестиционни схеми, дялове на други предприятия за колективно инвестиране, държавни ценни книжа, дългови ценни книжа и други финансови инструменти на български дружества.

Общата стойност на притежавания портфейл от ценни книжа е 855 хил. лева, разпределен както следва:

Наименование на финансови инструменти	31.12.2023	31.12.2022
1. Капиталови ценни книжа	655	359
2. Дългови ценни книжа и ДЦК	128	126
3. Дялове на КИС	50	47
4. Други финансови инструменти	22	22
Общо	855	554

Към 31.12.2023 г. ценните книжа в портфейла на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ са оценени по пазарна цена, съгласно Правилата за оценка на портфейла и определяне нетната стойност на активите.

В процентно съотношение ценните книжа от портфейла на Фонда съставляват 97,95% от общата стойност на активите му, като в края на 2022 година ценните книжа са – 67,06%.

Договорният фонд извършва ежедневно преценка на активите от портфейла си. Разликите между отчетната стойност и пазарната цена на всяка ценна книга се отчитат в приходи и разходи от преценка на ценни книжа, съгласно възприетата политика на Фонда.

3. ВЗЕМАНИЯ

Вземанията на Фонда към 31 декември 2023 година са в размер под 1 хил. лв. и са незначителен размер.

4. СОБСТВЕН КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ

Собственият капитал на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ към 31 декември 2023 година възлиза на обща стойност 870 хил. лева, разпределен както следва:

Собствен капитал	Стойност към 31.12.2023 г.	Стойност към 31.12.2022 г.
1. Емитирани дялове	542	542
2. Резерви от емисии на дялове	62	62
2. Неразпределена печалба	220	233
3. Текуща печалба/загуба	46	(13)
Общо	870	824

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“ няма регистриран основен капитал. Фондът емитира дялове по емисионна стойност и по този начин формира капитала си, който не изисква регистрация. През 2023 година няма емитирани и обратно изкупени дялове. Към 31.12.2023 година общо са емитирани 541 622 дяла.

Резервите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се формират от премияте и отбивите, получени при емитиране и обратно изкупуване на дялове на Фонда в размер на – 62 430 лв. През 2023 година няма премии от емитиране на дялове и отбиви от обратно изкупуване.

Към 31.12.2023 година неразпределената печалба е в размер на 233 хил. лв, като 5 хил. лв е - от 2008 година, 22 хил. лв е - от 2009 година, 7 хил. лв е от 2010 година, за 2011 г – 8 хил. лв, за 2012 г – 41 хил. лв, за 2013 г – 38 хил. лв, за 2014 г – 43 хил. лв, загуба за 2015 г – 27 хил. лв, печалба за 2016 г – 55 хил. лв, печалба за 2017 г – 37 хил. лв, загуба за 2018 г – 16 хил. лв, загуба за 2019 г – 7 хил. лв, загуба за 2020 г – 12 хил. лв, печалба за 2021 г – 39 хил. лв и загуба за 2022 г – 13 хил. лв.

В края на 2023 година финансовият резултат е печалба в размер на 46 хил. лева.

5. ТЕКУЩИ ПАСИВИ

Текущите задължения на „Юг Маркет Оптимум“ се формират от начислените възнаграждения на Управляващото дружество и Банката депозитар. Задълженията са изплатени в първи работен ден на 2023 година. В стойностно изражение са, както следва:

Текущи пасиви	Стойност към 31.12.2023	Стойност към 31.12.2022
1. Задължения към управляващо дружество	1	1
2. Задължения към Банка депозитар	1	1
3. Задължения към инвестиционен посредник	1	-
Общо	3	2

6. ПРИХОДИ

Към 31.12.2023 година приходите на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ са в размер на 568 хил. лева, разпределени, както следва:

Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

Видове приходи	Стойност към 31.12.2023	Стойност към 31.12.2022
1. приходи от дивиденди, в т.ч.	3	4
- дивиденди по дългови инструменти	3	3
- дивиденди по безвалутни и АДК	-	1
2. приходи от дивиденди	2	-
3. приходи от операции с ЦК	5	21
4. приходи от преценка на ЦК	557	486
5. други приходи	1	-
Общо	568	511

През 2023 г. се обезпечени просрочено вземане от купонно плащане на облигации Булгариаод София АД, чийто размер е под хиляда лева. През 2023 обезпеченият купон беше получен.

7. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ

Към 31 декември 2023 година финансовите разходи от дейността на Фонда възлизат на 501 хил. лева. Структурата на финансовите разходи е, както следва:

Финансови разходи	Стойност към 31.12.2023	Стойност към 31.12.2022
1. Разходи от преценка на ЦК	495	500
2. Други финансови разходи	3	1
Общо	498	501

През 2023 г. се получи обезпечено вземане от купонно плащане на облигации Булгариаод София АД, чийто размер е под хиляда лева.

8. ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ

Оперативните разходи на фонда са разходите за външни услуги на обща стойност 24 хил. лева, като най-голям относителен дял заема възнаграждението на Управляващото дружество.

Оперативни разходи	Стойност към 31.12.2023	Стойност към 31.12.2022
1. Такса управление УД	17	16
2. Такса Банка Депозитар	7	7
Общо	24	23

Финансовият резултат за периода с печалба в размер на 46 хил. лева.

Фондът не дължи корпоративен данък, тъй като съгласно Законът за корпоративното подоходно облагане, печалбата на договорните фондове е освободена от корпоративен данък.

9. СЪБИТИЯ, НАСТЪПИЛИ СЛЕД ДАТАТА НА СЪСТАВЯНЕ НА ОТЧЕТА

Ръководството на предприятието декларира, че за периода след датата, към която е съставен финансовият отчет до датата на изготвянето му, не са настъпили важни и/или значителни за дейността на предприятието събития, неоповестяването на които би повлияло за вярното и честно представяне на финансовите отчети.

10. ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО ПОЛИТИКАТА ЗА ВЪЗНАГРАЖДЕНИЯТА НА УД ЮГ МАРКЕТ ФОНД МЕНИДЖМЪНТ ЕАД

През 2023 г. на лицата, по отношение на които се прилага Политиката за възнагражденията, са изплатени възнаграждения в размер на 290 369.00 лева. Получатели на доходите са 15 лица. Изплатените възнаграждения са постоянни и включват суми по основно трудово възнаграждение (договор за управление), възнаграждения за прослужено време и платен годишен отпуск, обезщетения за временна неработоспособност.

През 2023 г. не са изплатени променливи възнаграждения, които са обвързани с резултатите от дейността на управляващото дружество и договорен фонд Юг Маркет Оптимум.

През 2023 г. не са изплатени суми на служителите на Управляващото дружество пряко от договорния фонд, включително такса за постигнат резултат.

Общата сума на възнагражденията с разбивка по категории служители, съгласно чл.108, ал.1 от ЗДКИСАДПКИ е:

Категория служители	Брой получатели	Постоянно възнаграждения	Променливо възнаграждения	Променливо възнаграждение, изплатено пряко от ДФ Юг Маркет Оптимум
Ръководни длъжности	4	101 641	0	0
Длъжности с посмане на рискове	7	121 863	0	0
Длъжности с контролни функции	1	29 941	0	0
Длъжности с влияние върху рисковия профил	3	36 924	0	0
ОБЩО	15	290 369	0	0

През 2023 възнагражденията в Управляващото дружество са постоянни. Към настоящия момент Управляващото дружество няма сключени договори със свои служители, съгласно Договорен фонд „Юг Маркет Оптимум“

които се предвижда да се изпълняват променливи възнаграждения, обвързани с постигнатите резултати.

II. ПОЛИТИКА НА РЪКОВОДСТВОТО ПО ОТНОШЕНИЕ УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

През 2023 г. Управляващото дружество от името на ДФ Юг Маркет Оптимум не е прилагало политики за хеджиране на риска чрез деривативни инструменти, както и политики и процедури за наблюдение на постоянната ефективност на процесите по хеджиране и редукция на риска. Отдел Анализ и управление на риска ежедневно следи нуждата от хеджиране на различните рискове, но през 2023 година е прието, че хеджиране не би било rentabilno.

Информация относно използваните методи за оценка на всеки вид риск, както и описание на съответните вътрешни и външни показатели, които се вземат предвид при прилагането на метода на измерване

Фондът инвестира в ценни книжа допуснати до пазарен търгувани на регулирани пазари на ценни книжа, както и в извънборсови инструменти.

При прилагане на методите за измерване на риска се вземат предвид вътрешни и външни показатели като: нормативно установени, както и вътрешно приети лимити; пазарни цени и характеристики на финансовите инструменти; дял на притежавани активи от съответен вид; дата на падеж, чиста цена, размер и честота на купонните плащания на дълговите финансови инструменти; валутни курсове; размер на активите и пасивите на КИС по срочност и видове; финансови отчети на компаниите емитенти на съответните финансови инструменти и др.

При прилагане на методите за измерване на риска се вземат предвид вътрешни и външни показатели като: нормативно установени, както и вътрешно приети лимити; пазарни цени и характеристики на финансовите инструменти; дял на притежавани активи от съответен вид; дата на падеж, чиста цена, размер и честота на купонните плащания на дълговите финансови инструменти; валутни курсове; размер на активите и пасивите на КИС по срочност и видове; финансови отчети на компаниите емитенти на съответните финансови инструменти и др.

➤ Пазарен риск

Пазарният риск е рискът от загуба, който може да възникне за Договорния фонд, в резултат на движение в пазарната стойност на позициите в портфейла, дължащо се на изменения в пазарните променливи, като лихвени проценти, обменни курсове на чуждестранни валути, цени на акциите или кредитоспособността на даден емитент. Неговите компоненти са лихвен, валутен и ценови риск. Управляващото дружество прилага дългосрочна и краткосрочна стратегия при управлението на всеки един от трите компонента на пазарния риск.

Пазарният риск се следи ежедневно. Цел е постигането на максимална диверсификация на портфейла за защита от неблагоприятни движения на цените на финансовите пазари.

Валутният риск, като компонент на пазарния риск, възниква при инвестиране

във финансови инструменти, деноминирани в чужда валута. Към 31.12.2023 г. портфейлът на Фонда не е изложен на неблагоприятни последици от промяна на валутните курсове, тъй като всички активи са деноминирани в лева и евро.

Лихвеният риск, като компонент на пазарния риск, представлява рискът от загуби, дължащи се на колебания в бъдещите парични потоци или справедливата стойност на финансовите инструменти в резултат на промени в пазарните лихвени проценти. За измерване на лихвения риск се използва методът на модифицираната дюрация. Дюрацията е основната мярка за чувствителността на дадена ценна книжа към изменението на нивото на лихвените проценти. Дългосрочната стратегия включва определяне на целеви стойности на дюрацията, а краткосрочната - ежедневно изчисляване. Основен източник на лихвен риск са дълговите ценни книжа и лихвочувствителните пасиви. Дюрацията се изчислява за всяка една ценна книжа поотделно. Според метода използван за идентифициране и измерване на лихвения риск, при повишение на лихвените нива със 100 базисни точки, може да се очаква спад в активите на фонда с 0,09%, което отразява всички позиции в дългови ценни книжа.

Ценовият риск, като елемент на пазарния риск, представлява рискът от спад в стойността на даден финансов инструмент, дължащ се на фактори различни от тези, възникващи от лихвен или валутен риск.

Ценовият риск се управлява основно чрез създаването и поддържането на диверсифициран портфейл от инструменти. По този начин до голяма степен се намалява влиянието на специфичния риск на финансовите инструменти. Съгласно Правилата за управление на риска, ценовият риск се измерва като се анализират получените резултати чрез един от приложените за съответния пазар на ценни книжа количествени методи:

- Историческа волатилност, измерена чрез стандартно отклонение;
- β -коэффициента към индексите на съответните пазари;
- При невъзможност за прилагане на предходните два метода, Управляващото дружество използва стандартното отклонение на избрания индекс на регулирания пазар, на който се търгуват дадените акции като заместител при цялостния анализ на портфейлите.

В следващата таблица е представена общата стойност на финансовите активи, подложени на ценови риск.

АКТИВИ	31.12.2023 г.		(ХИЛ, ЛВ.) 31.12.2022 г.	
	стойност	% от активите	стойност	% от активите
Акции	655	75,08%	339	43,43%
Облигации	49	5,56%	53	6,51%
Дялове на колективен инвестиционен схем	50	5,69%	47	5,70%
ДЦК	79	9,05%	73	8,84%
Други предприятия за колективно инвестиране	22	2,57%	22	2,66%
Общо:	855	97,95%	554	67,14%

Съгласно Правилата за оценка и управление на риска на АФ „Юг Маркет Оптимаум“ са определени и се спазват рискови ограничения във връзка с пазарния риск. Лимитите се определят като максимално допустима загуба от даден финансов инструмент като процент от активите на Фонда.

Одобрените от съвета на директорите лимити за максимално допустимата загуба от даден финансов актив към 31.12.2023 г. са както следва:

- За акции и други дялови ценни книжа- до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички разпределени дивиденди и други доходи от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За облигации и други дългови ценни книжа- до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички анхисни и главнични плащания, разпределени от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За дялове/акции/ на други КИС и на други предприятия за колективно инвестиране, които отговарят на условията на чл.4, ал.1 от ЗДКИСАКПИ- до 1,5% от стойността на активите на фонда.
- За други, допустими съгласно чл.38, ал.1 от ЗДКИСАКПИ ценни книжа и инструменти на наричания пазар- до 2% от стойността на активите на фонда. При определяне размера на загубата, следва да се вземат предвид всички разпределени дивиденди и други доходи от датата на придобиване на инструментите до датата на преоценката.
- За борсово търгувани деривативни финансови инструменти- до 1% от стойността на активите на фонда.

Максимално допустимата загуба на портфейла на Фонда се измерва по метода „стойност под риск“. При нейното изчисляване в Правилата за управление на риска са заложили следните количествени и качествени ограничения:

1. „Стойността под риск“ за Фонда не може да бъде по-голяма от 20% от нетните му активи;

2. Калкулацията на „стойността под риск“ трябва да бъде извършена в съответствие със следните изисквания:

а) едностранен доверителен интервал от 99%;

- б) едномесечен период на задържане (20 работни дни);
- в) ефективен период на наблюдение на историческите данни (риск факторите доходности) от минимум една година (250 работни дни), освен ако не е по-подходящо да се ползва по кратък период, аргументиран със значително покачване на ценовата волатилност на пазара;
- г) минимум ежедневно изчисление.

3. Договорения фонд може да използва едностранен доверителен интервал и период на задържане различни от посочените, ако отговарят на следните условия:

- а) едностранният доверителен интервал да не е по-малък от 95%;
- б) Периода на задържане да не надвишава 20 дена.

Концепцията за "Стойност под риск" (Value-at-Risk, съкратено VaR) е съвременен подход за управление на риска, който целта да предостави на инвеститори и мениджъри числов израз на риска, който да е лесен за тълкуване. VaR може да се дефинира като очакваната максимална загуба за определен времеви хоризонт при дадена степен на доверителност. При изчисляването на VaR се определят стойностите на времеви хоризонт и степента на доверителност.

Времевият хоризонт е времето за оценяване на риска. Стойността под риск за ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се изчислява и следва на седмична и на дневна база. Всъщност инвеститорът трябва да има предвид, че хоризонтът на VaR е времето, през което мениджърите в Управляващото дружество ще трябва да вземат инвестиционни решения и да ги реализират, за да защитят портфейла.

Степента на доверителност определя честотата, при която VaR ще бъде достигната. Колкото по-висока е степента на доверителност, толкова по-уверено може да се твърди, че загубите ще бъдат в рамките на VaR.

Стойностите, изчислени по параметричния модел, са представени в следващата таблица:

VaR - стойност под риск в ценово изражение		
95% / 1	97.5% / 1	99% / 1
-0.0189 лв.	-0.0225 лв.	-0.0267 лв.

Общият риск на портфейла на ДФ „Юг Маркет Оптимум“ се измерва чрез историческата волатилност на цената на дяловете, измерена чрез стандартното отклонение. Изчислява се на месечна база за период от една година назад от датата на настоящия отчет.

Към 31.12.2023 г. общият риск на портфейла на Фонда, измерен чрез стандартно отклонение е 5.68 %. Общата рискова експозиция изчислена по метода Стойност под риск е 33 хил. лв., което е равно на 3.49% и е под максимално допустимите 20% от нетната стойност на активите.

➤ **Кредитен риск и риск на насрещната страна**

Кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена ценна книжа при неочаквани събития от кредитен характер, свързани с

емитентите на ценни книжа, насрещната страна по борсови и извънборсови сделки, както и неочаквани събития в държавите, в които те извършват дейност. Разглеждат се три основни вида кредитен риск: контрагентен, сетъамент и инвестиционен кредитен риск.

Контрагентен риск - рискът от неизпълнение на задълженията от насрещната страна по извънборсови сделки;

Сетъамент риск е рискът, възникващ от възможността Договорният фонд да не получи насрещни парични средства или финансови инструменти от контрагент на датата на сетъамент, след като е изпълнила задълженията по дадени сделки към този контрагент. Управляващото дружество измерва този риск чрез стойността на всички неприключили сделки с една насрещна страна като процент от стойността на всички управлявани портфейли. Не се включват сделките сключени при условие на сетъамент DVP (доставка срещу плащане) и на пазари с функциониращ клирингов механизъм;

Инвестиционен кредитен риск е рискът от намаляване на стойността на инвестицията в дадена дългова ценна книжа поради кредитно събитие при емитента на този инструмент. Кредитно събитие включва обявяване в несъстоятелност, неплатежоспособност, съществена промяна в капиталовата структура, намаляване на кредитния рейтинг и др. Анализът на инвестиционния кредитен риск се извършва индивидуално за всеки отделен случай като се вземат предвид конкретните пазарни обстоятелства и анализ на финансови отчети на всеки емитент поотделно, капиталовата му структура, управление и репутация.

Управлението на кредитния риск е обвързано и с приетите лимити за концентрация, които регламентират максималните нива на концентрация по групи финансови инструменти и групи от емитенти. По този начин се осигурява и диверсификация на кредитния риск.

Кредитната експозиция към 31.12.2023 г. е формирана от общата балансова стойност на разплащателните и депозитни сметки в банки, както и вземанията по анхви, дивиденди и продажби на финансови инструменти и инвестиции в дългови ценни книжа:

(ХИЛ.ЛВ.)

КРЕДИТНА ЕКСПОЗИЦИЯ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	стойност	% от активите	стойност	% от активите
Разплащателни сметки	17	1.97%	200	34.23%
Депозити	-	0.00%	71	8.59%
Вземания	1	0.08%	1	0.05%
Инвестиции в дългови ценни книжа	49	5.56%	53	6.51%
ДПК	79	9.05%	73	8.83%
Общо:	146	16.66%	398	48.21%

Свободните парични средства на Фонда се инвестират само в банки с утвърдена репутация като се спазват заложените лимити за диверсификация.

➤ Оперативен риск

Оперативният риск представлява възможността да се реализират загуби, свързани с грешки или несъвършенства в системата на организация, недостатъчно

квалифициран персонал, неблагоприятни външни събития от нефинансов характер, включително и правен риск. Управляващото дружество управлява операционните рискове, на които е изложен Фондът в две насоки: вътрешни и външни рискове. Оценката на оперативния риск се извършва съгласно матрицата заложена в Правилата за управление на риска. Съгласно нея рискът може да бъде оценен като нисък, среден или висок.

Вътрешните оперативни рискове са свързани с организацията на работата на Управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда. Те се състоят без да се ограничават до рискове, свързани с персонала и технологичен риск.

Направените наблюдения и анализ на действията и резултатите на персонала, зает с управление на активите на ДФ "Юг Маркет Оптимум" показват, че той е добре обучен, мотивиран и изпълнява съвестно и надеждно задълженията си. Съществуват ясно дефинирани вътрешни правила и процедури относно правата и задълженията на служителите и надеждна и открита степен на комуникация между отделните звена.

Анализът на технологичния риск показва адекватност на провежданите операции, прецизност на методите на обработка на данните и високо качество на използваните данни.

Проведените наблюдения от Отдела за анализ и управление на риска, свързани с вътрешния операционен риск определят степента на риск, свързана с дейността на Фонда като ниска.

Външните оперативни рискове са свързани с макроикономически, политически и други фактори, които оказват и/или могат да окажат влияние върху дейността на Управляващото дружество във връзка с управлението на Фонда. Състоят се от риск на обкръжаващата среда, риск от физическо вмешателство и др.

Напрегнатата външнополитическа ситуация и епидемичната обстановка в страната повишават нивото на външния риск.

Проведения задълбочен анализ на всички аспекти на външния операционен риск, на който е подложена дейността на Договорния фонд, показва средна степен на външен риск.

➤ **Ликвиден риск**

Ликвидният риск представлява рискът в определен момент Фондът да не може да посрещне задълженията си по обратно изкупуване на дялове. За управление на този риск се прилагат Правилата за поддържане и управление на минималните ликвидни средства и за управление на ликвидния риск на Фонда, които регламентират принципите, методите и цивата на отговорност.

Договорният фонд е длъжен да инвестира набраните парични средства в ликвидни прехвърляеми ценни книжа и други ликвидни финансови активи, както и да поддържа такава структура на активите и пасивите, която да му позволява да изпълнява във всеки момент задълженията си по обратното изкупуване на дяловете.

Измерването на ликвидния риск се базира на ликвидния Гап (liquidity gap) анализ, с допускането, че активите и пасивите, както и генерираните от тях парични потоци падеждат на падежната им дата. Предмет на ликвиден Гап анализ са всички активи и пасиви, както и генерираните от тях парични потоци.

При изготвяне на анализа се взимат предвид основни принципи, заложи при управлението на ликвидните средства:

- Запазване на максимална степен на сигурността на притежателите на дялове на Фонда и ликвидността на тяхната инвестиция;
- Спазване на изискванията за ликвидността, заложи в съответните вътрешни и нормативни документи;
- Предотвратяване на ликвидни кризи, вследствие на подадени поръчки за обратно изкупуване на дялове на Договорния фонд.

Основният принцип за управление на ликвидността на Фонда се съдържа в поддържането на балансовите позиции на Договорния фонд по размери, структура и съотношения, които:

- Дават възможност във всеки един момент Договорният фонд да посрещне задълженията си на разумна цена и при минимален риск;
- Дават възможност да се избягва прибързана продажба на доходносни активи на цени, които не отговарят на инвестиционните цели на Фонда;
- Осигуряват спазването на структурата на активите, заложи в Правилата и Проспекта на Договорния фонд.

Спазването на тези принципи осигурява наличието във всеки един момент на свободни пари за посрещане на текущите задължения по обратно изкупуване на дялове, както и предотвратява възможността от възникване на ликвидна криза.

➤ **Риск от концентрация**

Рискът от концентрация представлява възможността от загуба поради неправилна диверсификация на експозиции към емитенти, групи свързани емитенти, емитенти от един и същ икономически отрасъл, географска област или възникнал от една и съща дейност, което може да причини значителни загуби, както и рискът, свързан с големи непреки кредитни експозиции.

Основен метод за предпазване от риска от концентрация е постигането на максимална диверсификация на портфейла, спазване на законовите ограничения и добро управление на активите на Фонда. Управляващото дружество контролира всички рискови ограничения заложи в Раздел VIII от Правилата за управление на риска.

Общата стойност на експозициите в самостоятелен емитент, които са в диапазона от 5% до 10% и група над 5% от стойността на активите на Фонда по групи финансови активи е представена в следната таблица:

АКТИВИ	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	стойност	% от активите	стойност	стойност
Акции	295	33.78%	117	14.14%
Колективни инвестиционни схеми	50	5.69%	47	5.70%
Общо:	345	39.47%	164	19.84%

Всички пазарни позиции на Фонда и рисковете, свързани с тях се следят на дневна база. Изготвят се и ежесечни отчети от Отдела за управление на риска, които се представят за разглеждане от съвета на директорите. Месечните отчети следят съответствието между текущото ниво на риск, на което е изложен Фонда и одобренния рисков профил, съответствието с вътрешната му система за ограничаване на риска и адекватността и ефективността на процеса за управление на риска.

12. ИНФОРМАЦИЯ по чл. 73, т. 3 от НАРЕДБА № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляваните дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

През 2023 г. начислените такси за управление на ДФ Юг Маркет Оптимум от управляваното дружество Юг Маркет Фонд Мениджмънт ЕАД са в размер на 2% от средната годишна нетна стойност на активите на фонда. ДФ „Юг Маркет Оптимум“ инвестира в колективни инвестиционни схеми, чийто максимален размер на таксата за управление е до 3%. Начислените такси от други колективни инвестиционни схеми, или други предприятия за колективно инвестиране, в които договорният фонд инвестира част от своите активи са в размер на 0,18% от нетната стойност на активите на фонда към 31.12.2023 г.

13. ИНФОРМАЦИЯ по чл. 73, т. 7 от НАРЕДБА № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляваните дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

Методът, използван за изчисляване на общата рискова експозиция, съгласно Насоките на CERS за измерване на риска и изчисляване на общата рискова експозиция и риска на насрещната страна при колективните инвестиционни схеми (CESR/10-788), е Стойност под риск – V-a-R.

14. ИНФОРМАЦИЯ по чл. 73, т. 8 от НАРЕДБА № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляваните дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

Договорният фонд няма такси за постигнати резултати, съответно през 2023 г. няма начислени такива.

15. ИНФОРМАЦИЯ по чл. 76, ал. 4 от НАРЕДБА № 44 от 20.10.2011 г. за изискванията към дейността на колективните инвестиционни схеми, управляващите дружества, националните инвестиционни фондове, алтернативните инвестиционни фондове и лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове

Договорният фонд не използва техники за ефективно управление на портфейла.

Съставила:

МАРИЯНА ПЕНЧЕВА

Гл. счетоводителя

ВАЛЕНТИНА ТОНЧЕВА

Изпълнителен директор

ТЕОДОРА ЯКИМОВА-ДРЕНСКА

Прокурис